

Boxmeer.

Den 10 den Augustus 1897 bezocht ik de gemeente Boxmeer; ik reed van Kierlingsbeek naar Maashees; van daar naar Kierlingsbeek; van daar naar Lambeek en van daar naar Boxmeer. -

Op de grenzen van de gemeenten Lambeek en Boxmeer stond mij een erewacht van fietssers en boeren te paard op te wachten. Een zekere Peeters, een failliet leerlooier, iemand die zich zeer misdraagt, wiens ik in 1896 een jachtakte weigerde, en die er zich een door bedriegelyke vooravens in Dieren wist te doen afgeven door Mr. Abollerus, hield een lange toespraak. Hij deed beder voor zijne vrouw en zijne 9 kinderen te jongen. Op de grens van de kom der gemeente stond de kauwmonie, en van daar ging het in opstocht naar het gemeentehuis. Het gemeentehuis is boven (2^e verdieping); onder is de korenbeurs. -

Onder aan de trap werd ik ontvangen door de wethouders; in de raadzaal door den burgemeester met een lange toespraak over beschermende rechten, over eerbeeld voor het gezag, over wood van den boerensland, enz. en eindigende met een heilvoensch voor de Konin- ginnen! - Hiervolgens zagen we wat te praten, en daarna audiencie.

First verschenen de geestelijken, Carmelieten, die een parochie hebben te Boxmeer sinds ruim 200 jaren, en nooit verdreven werden; deze kwamen met hun kerkmester, den Heer Rijken. En der twee paders was holtslag uit kenderen.

Hiervolgens verscheen de dominee (van Maaren), herder zonder kudde, die mij verzocht zijne kerk te komen zien, aan welk verzoek ik niet voldeed.

Taama Hulst, ondvranger der registratie, Prisman, directeur van het Postkantoor, Peeters, cand. notaris, een nette jongen, een broeder van boven genoemden failliet leerlooier, Slegers, een varkensflachter, en Kleefens, hoofd der school. - Deze annoncerde mij gezang van kinderen zijner school, hetwelk even daarna op straat werd aangelezen en door mij van af

Boxmeer.

af het balcon werd aangehoord.

Daarna kwamen alle Raadsleden binnen. Toen deze weer geëxpeditieerd waren, ging ik met den burgemeester Hengst in diens rijtuig naar diens woning, en maakte ik daar kennis met diens vrouw, een vrouw uit Wijkamp uit Schiedam. - Zei hij hebben geen kinderen. -

Ik had daar een beetje met hen te praten; we wandelden samen eens door den tuin en toen was het tijd om te vertrekken. - Voor het mij door Hengst aangebooden diner had ik bedankt. -

Naar Dr. en W. reed ik naar het station; het was weer een hele ophoest; aan het station speelde de harmonie weer een stukje, tot groot genoegen van de reizigers in den trein, waarmede ik naar Nijmegen vertrok.

De open vakkenners in de akten van den burgerlijken stand waren niet allen aangeschreven. - De politie veroordelingdagboekent van 1885, en is dus niet in overeenstemming met het wetsboek van strafrecht. - Overigens vielen er geene aanmerkingen op de administratieve van den secretaris en op die van den onderhanger.

Eene onhebbelijke behandeling van den Inspecteur der registratie te Nijmegen door den burgemeester van Boxmeer werd door mij beïndicert bij schrijven aan den Directeur der Registratie te Maastricht dd. 18 Maart 1899, 1ste Afsl. 1ste Bureau A IV 7.

Den 1ste Mei 1902 kwam ik weer in de gemeente. Ik reed van Cuijk over St. Hoogstra, Oeffelt en Blaagden naar Boxmeer; en later langs dezelfden weg weer terug, naar Cuijk.

Op het raadhuis vond ik H. en W.; zij verledden mij, dat sinds mijn vorig bezoek, van de 7 raadsleden er 4 overleden waren. In de plaats van den welhouder Gauvrons vond ik in den 75-jarigen welhouder Hendriks, gehoren als raadslid voor een periode van een jaar.

De bewaking van Boxmeer is gedurende enige jaren nogal

Boxmeer.

beduidend verminderd, doordat meerdere sigarenmaillers, met hun geheele huishoudens, naar Duitschland trokken. Elk jaar daarlangs niet meer zo goed als vroeger; van daat, dat meerdere huishoudens in den laatsten tijd terugkwamen. — De jonge mannen en vrouwtjes gaan wel in de steden, ook wel in Duitschland dienen: de loonen in Noorwegen zijn niet hoog, het kostgeld is er duur (P. 60 per dag).

^{vervoeren van} Verordening op het bewaren van vleesch en afval maar worden vastgesteld om de export slagerijen: bij Straatsburg worden wekelijks tot 150 duks hooivee geslaakt en naar Duitschland gezonken, — bij van der Heek worden vooral varkens geslaakt, en versonden deels naar Engeland, deels naar Duitschland. — Om dieren bij van der Heek niet geslaakt, dat naam heeft, de baer en legezen nu de wintervarkens op, en hebben er geen voor den exportslager te missen.

In Boxmeer bestaan vanouds processies met het Heilig Sacrament. 1 grote processie, en 1 kleine processie. — Bijna de geheele bevolking trekt in de processie mede, misschien wel 2000 man. Die processie brengen met veel meer vele vreesdelingen, en deze brengen weer veel geld in de gemeente. Men schat hun aantal soms op 10.000. —

De burgemeester deelde mij mede, dat de insituutie voor den veldwachter moeilijk te handhaven was, omdat buiten slechts broeien waren, en dus de broeghouders het bestuur moesten oppakken, terwijl hij het niet wenschelijk vond, dat de veldwachter in de kerkeren komt. — Ik pleitte in het belang van den veldwachter, dat diens jawelijks gratificatie bij zijn traitementszaal worden gelegd; de burgemeester zeide mij zulks toe. —

Tot oude archief van de gemeente werd in der tijd door de Gronen van Kerck overgebracht naar 's Heerenberg. Men heeft wel eens getracht het terug te krijgen, maar te vergeefs. — Op het klooster der Carmelieten zijn enkele oude stukken, maar hun archief is niet toegankelijk; zelfs de burgemeester mag het niet zien. — Men is blijft maar bereisd, dat alsdan enkele stukken zullen geclassificeerd worden. — De

Boxmeer.

Burgemeester Glenopt maakt een mooi familie archief hebben, noch stukken tot zelfs van 1400.

In dit jaar (1902) heeft men voor het eerst moestplanten, ± 120.000 stuks; de grond werd op dammen gescheiden van ± 4 ll. breed; de sloten zijn 1 ll. breed. De aardappel kostte ± f 70 per Kl. t.; er werden ± 120.000 moestplanten gepaard.

Van de Sgiessamineden van de Rijks normaalschool daaropden er in 1902 slechts 3.

Te Boxmeer is een grote landbouwvereniging; 250 leden; voorzitter is wethouder Timmermans; penningmeester is Glenopt. Een soort cooperatief hulpmeeststoffen en kracht, raad; eens werd in een jaar voor f 0.000 besteld. Alles wordt onderzocht door het Rijkspraeftation te Laatzen. Guano en superphosphaat worden gebruikt in ons land; chilisalpeter, kainiet en thomas salpetermeel komen uit Duitsland. — Kraanen en schaenmakers maken alleen superphosphaat; ze kunnen niet op legen de fabriek te Dordt en te Zuidwolde.

De lijnbaak kombinatie in Duitsland (Emmrich); de zaags zaak van de zaam. — Een uitbrende fabriek van lijnbaak is die van Gars te Franeker; hij is echter een beetje duur, en daarom willen de boeren niet aan.

Zieharmsterrein te Boxmeer heeft nog al fondsen; gebruik er niet gelezen.

De sigarenfabrikanten te Boxmeer, hebben zich intussen 1895 onderveling verbonden, om geen der socialisten, die toen de gemeente in rep en roer brachten, voor 1905 weer in dienst te nemen. Glenopt vrees, dat ze toch zullen terugkomen en zullen worden aangenomen door een Raadsmen, een fabrikant, die in 1895 nog niet in Boxmeer was.

De sigarenfabrikanten hadden een moeilijkheid bij; ze gaven nu meer wat beter. — Op het ogenblik hadden de schaenmakers heel hard te verantwoorden.

In sommige tijden van het jaar gaan er op de velelijksche graammarkten te Boxmeer zeer veel om. — Overigens is men zeer jaloeus van de veemarkten te Cuijk, die daar goed gaan. Zieh. terrein van de markt te Boxmeer is 11 maal beter en groter dan te Cuijk, maar de markt te Boxmeer neemt niet op.

Boxmeer.

Den 15 februar 1905 kwam ik weer in Boxmeer; ik reed en vanuit Cuijk hier; ik bezocht denzelfden dag eerst Ueffelt en daarna Brugge, en keerde den slach vanuit Boxmeer per trein naar Cuijk terug.

Ik verkende ondertussen aan den directeur van het Gasbraboor, den Heer Vergrassen, dien ik eersteds in gelijke beschikking te Den Haag gezien had; hij kwam vervolgens zijn opwachting maken, evenals natuurlijk Wallenberg, die daarna vertrokken. W. de Blaauw, een gepensioneerd militair te Boxmeer, dat bijgenaamd kroeg van Ueffelt, omdat bij zijn schoonvader, van Ueffelt geheten, bij zich had. — Ik mede mocht de sen. Louis Balke zijn opwachting evenals de ouderwagen juwe-gers. — Balke gaat in Blaauw met een meisje uit Westerkwartier; hij soll dan niet f 750 maken rondtoermees. — De ouderwanger juwegers wilde hoger salaris, omdat hij meer werk had tevoorgevalg van het legaat van Coalli; hem verwezen naar H. en K.

Van de huaddelen waren er zes in de korn; de tweede voorst te Blaauw; van de bevolking waren 2300 mensen in de korn en 1500 buiten.

De procedure van verschillende gemeenten tegen de Rijks over de afgifte van het legaat van Coalli vondt steeds; Boxmeer heeft daarvan in zijn gemeenlijd niets gehoord, en weet niet hoe de zaak staat.

M. en M. in overweging gegeven een uitvoerigen staathou- breuk de gemeente eigendommen op te maken, waarin alle bepandheden om breuk cultuur, exploitatie, afschrijf enz. uitvoerig wordt genoemd.

In den openbarehandigen en verclashandigen dienstwordchap zeer volstaande wijze voorzien

Wegeens overbreking van de leerplichtkunst behoeften geen proefverbaal te volden op gemaakt. — Voor herhalingsonderwijs is geen animo; dat wordt niet gegeven. — Elk de fondsen van het legaat van Coalli werd een landbouwschool (met 10 leerlingen) en een teekenschool (met 24 leerling, gen) in het leven gegeven. —

De Rijks normaalschool voor onderwijzers heeft weinig op en heeft weinig succes; in 1904 behaalde één leerling

Boxmeer.

de alle lager onderwijs. Ter wille van het salaris zagen de aan de normaalschool verbonden schaalkafters, dat de instelling niet te niet gaat.

Simolens, een zoon van den Utrechtschen machinefabrikant begon een kleine steenfabriek in Boxmeer, en bracht die blikken, langsamerhand, opzijnde weg uit.

Den 10 feb 1909 kwam ik weer in Boxmeer; ik was via Rosmalen - Oeffelt eerst naar Beugen gegaan; ik ging later in Cuijk slapen. Ik verleende audiëntie aan den kleer Beekholt, exploitant der aardgasfabriek en eigenaar van een groot ijzerzaak; hij zou gacme koffieverzeker worden. Hij zei gezegd, dat hij mij zijn curriculum vitae moest zenden en in bijzonderheden aankondigen zijn zaak moest inleiden. — De gemeente secretaris Bakem kwam vervolgens zijne opvraagting maken; hij had niets bijzonders te vertellen.

Van socialistischen geest onder het werkvolk kenmerkt men thans niets bijzonders meer. Het gebruik sigarenmaters is tegenwoordig beduidend minder dan vroeger; de meesten zijn van Boxmeer geboren; dat zal op den behoorlijken geest wel invloed hebben.

Veel volle gaater niet meer naare Duitschland; daar zijn de kosten beduidend minder dan voor een jaar af vijf. —

De espoek slagerij van Kion en Weyers werkt nog steeds vijfdaags; door dat er uitstekend voor en voorheen voor Duitschland geslacht wordt, heeft men niet bijzondere bewijzen maaktekenen van wege de Regering niet te maken; Duitschland had het vleesch gehabtiger kunnen kopen dan Engeland.

De goede mogelijkheden in verband met de salarissen der onderwijzers vorderen haare einde; men zal het hoofd in den schoot leggen, den mensche van God. Stalen vervullen en aan de onderwijzers hun salaris uitbetaLEN; in de aansluitende gemeenteraads vergadering moet deze zaak haare beslag krijgen.

Den behoudings onderwijs nemen 24 kinderen deel; als de onderwijzers meer geschikte mensen waren zouden vermaledijkt nog meer kinderen van dat onderwijs profiteren.

De Rijksnormaal lesfen hebben weinig succes; aler jarenlijks een leerling die alle kaarten, dan is het moei. Boxmeer heeft thans mogelijkheden met het Rijk, omdat het van besluit-

Boxmeer.

Presentatie van localiteiten, reur en liefde van het Rijk vergaeding dragen, en die tot nu toe niet kon bekomen.

B. en W. brengen aan Kleine Maatschappij op een plan op te maken tot verbetering der Groote Beek, benoemde van Overloon, en te Oeffelt in de Maas uitmonende; de capaciteit van die beek is thans geheel onvoldoende, verscheidene bruggen zijn te nauw. Een koepel met financiële steun van de Provincie, de algemene verbetering van die beek in oore te brengen.

Die processies brengen aan de gemeente geen groot voordeel meer aan; er komen veel te veel mensen op de fiets; over het algemeen blijft men veel te kort in Boxmeer; daer overnacht doet haast niemand meer.

De kleer Vrechter uit Naermond komt gedurende zes maanden in het jaar, tweemaal per week, telkens drie uren, onderwijs geven. — Dat onderwijs omvat landbouw en veeteelt (drie uren), en voortbrenging (drie uren). De kleer Vrechter wordt zeer geprezen; sinds hij les geeft, zijn er heel wat boomgaarden aangelegd, en vruchtbomen geplant. Hij heeft bijzonder de gauw, om zijn gehoor te bacien; hij geeft zich bijzonder veel moeite. — Hij krijgt f 600 per zes maanden, welk geld gevonden wordt uit het legaat van Coeth.

Als historische bijzonderheid deelden B. en W. mij mede, dat de oude heilichheid Boxmeer omvalt Boxmeer en de heilicheit gemeente Ophooi. De graven van Bergh resideerden vroeger in Boxmeer. Deze onstandighed verheldert, haec het komt, dat zooveel oud archief van Boxmeer naar Bergh verhuisd is.

Den 16 April 1913 bericht ik per auto vanuit Cuijk de gemeenten Boxmeer en Beugen.

Wethouder Spaakken wordt mij weerder door Blengst te genoeg geschuurd om mij te ontvangen; Blengst zelf drukt mij in zijn raadszaal op. — Wethouder Blendries is juist overleden; zijn opvolger moet nog benoemd. —

Niemand voor de audiëntie behalve secretaris Bakem; ik heb des allers bije voor ^{den} burgemeester met zijn wethouder te worden in Boxmeer mij niet gekunnen; in 1912 minstens 12 goede voorzieningen; ook de vooruitzichten voor 1913 zijn goed. Bouwverordening wordt streng gehandhaafd.

Boxmeer.

Periodieke afredende raadsleden worden steeds bij comité voorbereiding herhaald; dat zal ook in 1913 het geval zijn. Tuss. raadsleden (Gerritsen van den Bosch) waren buiten de kom.

Verhouding met naburige gemeente Venray - niet het gemeen bestuur van - laat veel te wenschen over; lengtscheldt daar hard tegen. Maar zoodanig te beker kan hij over weg niet het bestuur van Sambeek. Dan de houding van Sambeek is zeer den weg Oploo. Venray ook verbladid kunnen worden uit die hantelijke verhouding tot den burgemeester van Boxmeer.

Boxmeer heeft mooie drooggronden, ± 130 ha. t., die veel meer zouden opleveren, wanneer de Delftse kaam beker in orde was; burgemeester van Delft werkt niet mede. Kleine blaatschappij heeft een verbeteringsplan ontworpen van f 20.000. - Burgemeester zal nog eens proberen, en de buur gemeentes der langs liggende gemeenten (Venray-Delft) bij elkaar raepen; bijnaest echter, dat burgemeester van Delft dan niet zal komen; deze pleegt bijzondere verzet; zonder diens medewerking kan er niets van komen.

Gemeente heeft null K.M. grintweg te onderhouden; de grint is duur; ± f 2.40 op de val; moet baten Vaernond gebaggert worden.

Gemeente is gedeelkbaar gerichterd; een stuk - thans een open rivaal - moest wel gerichterd worden, maar het is 200 duur; voor een ja af die heeft men nog een beduidend stuk in orde gebracht.

In gemeente wonen 7 Joodse gezinnen; hun kerkhof ligt onder Vierlingsbeek.

Voor ± 2 ja werd een stichting in het leven geroepen, met het doel 4 zusjes - nietverwelkapt te krijgen; de stichting stelt daar voor jaarlijks f 1000 beschikbaar. De 4 zusjes mochten dan vanhelyk in een gewoon huis, en waren gewone wijfjespluggers. Later kochthaarderde het kasteel te Boxmeer, vestigde daar een noviciaat, een ziekenhuis enz. De stichting betaalt ook thans nog f 1000. - Cercatorium van die stichting wordt gevormd door pastoor, burgemeester, twee leden, benoemd door den Raad, en twee leden, benoemd door het ambstuur. Gemeente subsidieert de stichting met f 250 per jaar; de verdere benodigde gelden moeten kunnen uit begaen, vrijwillig bijdragen, enz.

Boxmeer.

Millegaat van Coate - jaarlijks + f 3000 - wordt gebruikt de landbouw cursus, de cursus voor tuinbouw en aaph teelt, het beeken onderwijs en het kleins onderwijs; ondernemiger Kreutzer uit Vaernond levert bepaalde goed werk in zake land- en tuinbouw.

Het algemeen ambstuur heeft een jaarlijks budget van f 5000; arbeide wordt in Boxmeer niet geleden.

De industrie gaat goed, vooral steen en sigaren; er wordt goed geld verdienst en hoge loonen betaald. Men zucht thans te komen tot de oprichting van een ambachtschool voor Boxmeer en omgeving, ten behoeve van den ambachtsman.

Markten behalen niet veel, behalve de marktmarkten; die gaan bescheiden goed.

Tens 13den Augustus 1918 bezocht ik per auto vanuit Cuijk de gemeenten Boxmeer en Oploo.

De burgemeester van Boxmeer blijft nog steeds een ontevreden over zijn gemeente secretaris. Succesie, lijk op 6 Februari 1917, 7 Mei 1918 en 6 Juni 1918 werd Verdijl door mij voor Boxmeer aangewezen, om de administratie van secretarie na te gaan; telkens werden grote tekortkomingen geconstateerd. Vermiettegenstaande is de baestand ook nu nog niet zoals die zijn moet; bij allerlei werk is telkens een grote achterstand. Als hulp heeft de secretaris een vrouw + een valombain; z.e. her valdaende, om alles goed bij te houden.

Ik heb den secretaris zeer gehaeldijk onderhouden genomen; marge het helpen! - B. en W. beweren, dat hij aziën den drank is, en dientengevolge zijn werk laat loopen.

Ter voorziening in de volkshuisvesting werd een vereniging opgericht, die met vijf subsidies 12 woningen stichtte; in den allereersten noot is thans niet voorzien, maar er is toch nog groot gebrek. —

Bij de laaste stemming voor de tweede kans kreeg Oudegeest, socialist, 35 stemmen.

Bosmeer.

Van gemeentewegen werd een onderzoek ingesteld naar de edicatuursgeschied van oud-archief der gemeente te Berg, daar is niet veel bijzonders; maar te's Haage zou nog wel wat zitten.

Nog quene beschrijving van de exploitatie der gemeen. Telijfde bezittingen. Bosmeer had vroeger een prachtig grondbezit, om de kosten van inkwestierijns 1850 tot 1859 te dekken, werd onstreeks 1860 voor ~~ft~~ ander halve ton verhoogt.

Op kosten van Kreijen (30%) Bosmeer, Sambeek en Oplas (ieder 20%) en Blaastest + Vierlingsbeek (samen 10%) wordt de Delftsche Kraam onder Delft verbeerd en gediept.

Kreijer uit Roermond geeft nog steeds met veel succes landbouw en tuinbouw onderwijs.

Er zijn nog al armen in Bosmeer, het Dorpscholaat armbestuur is rijk; - het Burgerlijke armbestuur krijgt jaarlijks door het Rijk gesonden f 102. - men weet niet, welke de oorsprong is van dat geld.

De exportslagerij werkt druk; slachthuizen voor de vervaart. - De twee sigarenfabrieken maken uitzonderende zaken. - De steenbakkerij van v. Daal is opgedacht.

Van het gemeentelijk broek zijn planks 100 dl. t. ontgonnen; totale uitgaven f 45.000; ontvangsten 1918 ± f 10.000. - Nog 50 dl. t. kunnen ontgonnen worden. Bosmeer heeft driehonderd beschepend.

Den 1 juli 1922 bezocht ik vanuit Culemborg de gemeenden Sambeek en Bosmeer.

Verheyel, de nieuwe burgemeester, heeft zich in de zalen al vredig ingemakten; hij schijnt mij een geschikt verstandige man. Op de secretarie bracht hij enkele veranderingen, door inrichting van twee kamers, een voor den secretaris en een voor hem zelven; de twee ambtenaren staan samen de vicecapiteine secretaris. Zaegeer zat alles bij elkaar, en werd, door samen praten, doorgestord worden door publiek, enz. veel

Bosmeer.

bijl verloren.

De verhouding van Verheyel tot zijne huuw-wethouders scheen mij zeer goed.

Er was in Bosmeer een groot woning gebouw, daarin werd voorzien 1^e door den bouw van 12 woningen door een vereeniging, 2^e door den bouw van 30 woningen door een andere vereeniging, 3^e door den bouw van 35 woningen met triplex-premie,

4^e door den bouw van 50 woningen door de exportslagerij van Sian.

Voorlopig wil men het nu in Bosmeer eens doen; als het werkelijk noodig mocht blijken, wil men nog 19 woningen bouwen.

Bij de laatste Maatsverkiezing werden 3 raadsleden uitgekozen. Toch bestaan er geen echte partijschappen.

De Eeën Balman, het enige werkman-raadslid, is een geschikte man, in den Raad veroorzaakt hij heel geen moeilijkheden.

De elektrificatie van Bosmeer kostte f 194.000. - Daarvan komt f 116.000 voor rekening van provisorium en werd door gemeente overgenomen. Op bedrijf staat dus een schulde van f 80.000. De exploitatie van het gemeentelijk net kostte over 1921 - het eerste baaltyear - aan gemeente ± f 6.000.

Daarbij komt kracht 35. - Bovendien moet men f 5000 stroomafname aan Sian garanderen.

Op het moment heel geen arbeidsbodheid.

Maar voor een prologen brakte er een staking uit op de exportslagerij van de firma Sian-Löwenberg, om vakkende ruim 150 man - het heele lagere arbeiderspersoneel. Sian had voor eenigen tijd de loonen met ± 15% verminderd, en wilde er nuwe 10% af doen. Personeel wilde voor hetzelfde loon als vregeer 48 uur werken tegen Sian 45 uur. Sian was daarom niet bereid, en wilde dat er voor dat loon 50 uur sou gewerkt worden.

Bestuur van Nijswijk is gesteldig adviseur van den bond der arbeiders, maar zijn mening zullen de moeilijkheden wel spoedig overwonnen zijn; er zal wel spoedig een moedig voorstel gedaan worden. De arbeiders hebben het niet zozeer tegen Sian, als wel tegen diens oppachters, vooral tegen S. de Wijze.

Bosmeer.

Voor de ingezetenen brengen de processies geen voordeel meer: Drie schers kommen er niet meer; de muzichers uit de bleyery, die vroeger op karren kwamen, komen thans per fiets, en zijn maar een kort oogenblikje in gemeente.

De verhouding tot de omliggende gemeenten, met name ook het Beugen, is thans uitslakend.

Men zou zeer graag een ambachtsschool hebben, van loopje nog haeknosd mocht misschien. — De leekenschool, waar het onderwijs eerst eens te mensen over liet, gaat thans uitslakend; 4 leeroren & 5 leerlingen.

Bij een verkiezing moet men op minstens 5 socialistische stemmen rekenen.

De lager onderwijs reikt 1920 veroorzaakt een grote ontkas-ten, daar dat men de normaalschool ophief, waardoor men de beschikking kreeg over een uitslakend ingericht seven klassig schoolgebouw. — Heden ten dage dat men voor het openbaar onderwijs een nieuwe huisklassig school zal moeten stichten!

Bosmeer

